

Προς

Υπουργό Περιβάλλοντος & Ενέργειας Κ. Σκρέκα

Γνωστοποίηση

- 1) ΓΓ Συντονισμού Αποβλήτων ΥΠΕΝ – Μ. Γραφάκο
- 2) Πρόεδρο Διαρκούς Επιτροπής Παραγωγής & Εμπορίου Βουλής των Ελλήνων - Γ. Βλάχο

Προτάσεις ΕΕΔΣΑ επί του Σχεδίου Νόμου του ΥΠΕΝ με τίτλο: «Μετονομασία της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, διεύρυνση του αντικειμένου της με αρμοδιότητες επί των υπηρεσιών ύδατος και της διαχείρισης αστικών αποβλήτων και ενίσχυση της υδατικής πολιτικής»

Αθήνα, 02 Μαρτίου 2023

Αξιότιμε Κε Υπουργέ,

Η ΕΕΔΣΑ, όπως γνωρίζετε, αποτελεί τον επιστημονικό φορέα – σύμβουλο της πολιτείας σε θέματα διαχείρισης στερεών αποβλήτων. Σήμερα η ΕΕΔΣΑ αριθμεί σχεδόν 4.500 εγγεγραμμένα μέλη και φίλους σε δύο κατηγορίες:

- 1) νομικά πρόσωπα, όπως Δήμους, Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (Φο.Δ.Σ.Α) και Μελετητές, Κατασκευαστές, Προμηθευτές, Λειτουργούς έργων και εξοπλισμού, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και
- 2) φυσικά πρόσωπα επιστήμονες εξειδικευμένους στο περιβάλλον, τη διαχείριση στερεών αποβλήτων και την κυκλική οικονομία.

Στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης στο orengon.gr του σχεδίου νόμου του θέματος, αποστείλαμε επιστολή με αίτημα παράτασης λόγω της ιδιαίτερης σημασίας των ρυθμίσεων του σχεδίου νόμου για την παρακολούθηση και τη σωστή εφαρμογή κρίσιμων θεμάτων κόστους / ποιότητας υπηρεσιών ΔΣΑ. Με την παρούσα επιστολή θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε για τις επιμέρους θέσεις και προτάσεις μας, ώστε στο πλαίσιο της κοινοβουλευτικής διαδικασίας να ληφθούν υπ' όψη πριν την ψήφιση.

Ειδικότερα σύμφωνα με το κείμενο του σχεδίου νόμου η νέα ρυθμιστική αρχή (μετεξέλιξη της ΡΑΕ) με τίτλο Ρ.Α.Α.Ε.Υ., στο πλαίσιο της εποπτείας και παρακολούθησης της διαχείρισης αστικών αποβλήτων από τους εμπλεκόμενους φορείς, με σκοπό την αποτελεσματική και οικονομικά συμφέρουσα διαχείριση των αστικών αποβλήτων από τους ΦΟ.Δ.Σ.Α.:

«α) ελέγχει την εφαρμογή της μεθόδου κοστολόγησης και του κανονισμού τιμολόγησης,

β) ελέγχει την τήρηση της υποχρέωσης των ΦΟ.Δ.Σ.Α., ως προς την καταβολή του τέλους ταφής και επιβάλλει κυρώσεις,

γ) ελέγχει την ενσωμάτωση του κόστους αποκατάστασης – μεταφροντίδας, στο συνολικό κόστος των υπηρεσιών αποβλήτων,

δ) αξιολογεί την επίτευξη των κριτηρίων ποιότητας παρεχόμενων υπηρεσιών της παρ. Β του Παραρτήματος Ι και προβαίνει σε συστάσεις ή επιβάλλει κυρώσεις, σε περίπτωση μη επίτευξής τους, σύμφωνα με τις παρ. 9 και 10 του άρθρου 36,

ε) ελέγχει την οικονομική αποδοτικότητα, προβαίνοντας σε συγκριτική αξιολόγηση του κόστους αντίστοιχων υπηρεσιών διαχείρισης αποβλήτων που παρέχουν οι ΦΟ.Δ.Σ.Α. και αναρτά τα στοιχεία σε ειδικό ιστότοπο,

στ) εισηγείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας τη μέθοδο κοστολόγησης και τιμολόγησης για την ολοκληρωμένη διαχείριση αστικών αποβλήτων,

ζ) αποφασίζει τα ελάχιστα επίπεδα ποιότητας, για τις παρεχόμενες από τους ΦΟ.Δ.Σ.Α. υπηρεσίες διαχείρισης αποβλήτων,

η) προβαίνει σε συστάσεις που περιλαμβάνουν διορθωτικά μέτρα, τα οποία λαμβάνονται εντός συγκεκριμένης προθεσμίας, αν διαπιστωθεί εσφαλμένη εφαρμογή των κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης από τους ΦΟ.Δ.Σ.Α. ή για την καλύτερη εφαρμογή της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/90439/1846/29.9.2021 κοινής απόφασης, και επιβάλλει κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης,

θ) παρέχει κατευθύνσεις και οδηγίες σε θέματα αξιοποίησης της παραγόμενης ενέργειας από απόβλητα,

ι) αναπτύσσει ηλεκτρονική πλατφόρμα με σκοπό την καταχώριση του κόστους διαχείρισης αποβλήτων των Ο.Τ.Α. Α΄ βαθμού, ανά τόνο και ανά υπηρεσία διαχείρισης αποβλήτων, αναλύοντας το κόστος,

ια) προβαίνει σε συγκριτική αξιολόγηση του κόστους αντίστοιχων υπηρεσιών διαχείρισης αποβλήτων που παρέχουν οι Ο.Τ.Α. Α΄ βαθμού και διατυπώνει προτάσεις για τον εξορθολογισμό των σχετικών χρεώσεων,

ιβ) παρακολουθεί την εφαρμογή από τους Ο.Τ.Α. του συστήματος «πληρώνω όσο πετάω», του άρθρου 37 του ν. 4819/2021 (Α΄ 129)».

Με βάση τα ανωτέρω, θα θέλαμε να σημειώσουμε ότι ο σκοπός της ρύθμισης είναι σε **θετική κατεύθυνση** όσον αφορά στον τομέα διαχείρισης στερεών αποβλήτων, καθώς αποσκοπεί στη ρύθμιση θεμάτων κόστους/ποιότητας υπηρεσιών, οι οποίες αποτελούν κατά βάση υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΥΓΟΣ), υπηρεσίες που υπάγονται στις αρχές «ο ρυπαίνων πληρώνει» και της «διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού» με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος, τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και με οικονομικά αποδεκτή σχέση κόστους/ποιότητας για τους πολίτες.

Στο σχέδιο νόμου, όμως, παρατηρείται μια **αποσπασματική προσέγγιση του αντικειμένου** της νέας ρυθμιστικής αρχής όσον αφορά στα στερεά απόβλητα, που αφορά κατά μείζονα λόγο στην παρακολούθηση των αρμοδιοτήτων και των υποχρεώσεων των Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦοΔΣΑ), ενώ δεν εντάσσονται στις αρμοδιότητες της νέας Αρχής:

1. Η παρακολούθηση της τήρησης των υποχρεώσεων των Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης, οι οποίοι στο πλαίσιο του Ν.4819/2021 είναι υπόχρεοι φορείς για την εφαρμογή των προγραμμάτων διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού.
2. Η παρακολούθηση της τήρησης των υποχρεώσεων των Δήμων στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους για την παροχή υπηρεσιών αποκομιδής, διαλογής στην πηγή κ.λπ. αλλά και για την εφαρμογή τιμολόγησης των υπηρεσιών τους με το σύστημα «πληρώνω όσο πετάω» βάσει του Ν. 4819/2021, της επίτευξης των στόχων χωριστής συλλογής που τίθενται στα ισχύοντα Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων, καθώς και της εκπλήρωσης των οικονομικών τους υποχρεώσεων προς τους ΦοΔΣΑ, αφού οι τελευταίοι δεν διαθέτουν άλλη πηγή εσόδων.
3. Η παρακολούθηση της τήρησης των υποχρεώσεων των επιχειρήσεων - χρηστών των ανακτημένων αποβλήτων από στερεά απόβλητα για παραγωγή ενέργειας (αναερόβια χώνευση, συν-επεξεργασία, θερμική επεξεργασία κλπ.).

Ειδικότερα, η ρυθμιστική αρχή για να επιτελέσει αποτελεσματικότερα τον σκοπό της θα πρέπει στο σχέδιο νόμου να προβλεφθεί περαιτέρω:

1. Αρμοδιότητα της νέας Αρχής για την παρακολούθηση της τήρησης των υποχρεώσεων του συνόλου των εμπλεκόμενων φορέων στη διαχείριση στερεών αποβλήτων, όπως αναφέρεται ανωτέρω, καθώς και της επίτευξης των δεικτών και των στόχων διαχείρισης στερεών αποβλήτων.
2. Η απαραίτητη ελάχιστη στελέχωση της ΡΑΑΕΥ για τον κλάδο των στερεών αποβλήτων
3. Το πλαίσιο συνεργασίας και συντονισμού με άλλους αρμόδιους φορείς, όπως η ΓΓΣΑΠ, ο ΕΟΑΝ, κλπ. που έχουν συντονιστικό/εποπτικό / ελεγκτικό χαρακτήρα.

Αξίζει να σημειωθεί, με αφορμή το εν λόγω νομοσχέδιο, ειδικά για τους ΦοΔΣΑ και τους Δήμους, που επιτελούν σημαντικό ρόλο στις υπηρεσίες για τη διαχείριση στερεών αποβλήτων (όπως χωριστή συλλογή, μεταφορά, μεταφόρτωση, επεξεργασία, ανάκτηση υλικών / ενέργειας, ταφή), ότι η ποιότητα των σχετικών παρεχόμενων υπηρεσιών είναι συνδεδεμένη με την ύπαρξη του ελάχιστου απαιτούμενου προσωπικού, που όπως έχουμε προτείνει ήδη θα πρέπει να γίνει κάλυψη των σημαντικών κενών, όπου τυχόν υπάρχουν με μόνιμο προσωπικό με ειδική ρύθμιση, κατά παρέκκλιση κάθε περιορισμού από γενικές διατάξεις λόγω ανταποδοτικών υπηρεσιών.-

Οι ανωτέρω προτάσεις μας στόχο έχουν να συμβάλλουν στην ουσιαστική βελτίωση του σχεδίου νόμου, για το οποίο εκτιμάμε ότι απαιτείται περαιτέρω διάλογος με τα ενδιαφερόμενα μέρη, ώστε να επέλθει ουσιαστική βελτίωση σε θέματα ποιότητας/κόστους υπηρεσιών, που αποτελεί και στόχο του νομοσχεδίου.

Στη διάθεση σας.